
**MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA GOŁAŃCZY
DLA TERENÓW W REJONIE ULICY POLNEJ I TERENÓW KOLEJOWYCH**

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

OPRACOWANIE:
mgr inż. Emilia Stachowiak

Gołańcz, luty 2021 r.

Spis treści:

1. Podstawy prawne i zastosowane metody.	3
2. Zawartość i cel opracowania oraz jego powiązania z innymi dokumentami.....	3
3. Materiały źródłowe.	6
4. Istniejący stan środowiska.	7
4.1. Aktualny stan użytkowania i zagospodarowania terenu oraz terenów sąsiednich.	7
4.2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska.	7
5. Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	13
6. Stan środowiska na obszarze miasta i gminy Gołańcz.	14
7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w tym dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody.	17
8. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.....	18
9. Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko.	27
10. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.....	27
11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu oraz rozwiązania alternatywne.....	28
12. Zgodność celów projektu planu z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.....	29
13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.	34

1. Podstawy prawne i zastosowane metody.

Prognoza jest dokumentem występującym w procedurze sporządzania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293 ze zm.¹⁾) oraz z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247²⁾). Jest ona elementem systemu ocen oddziaływania na środowisko odnoszących się do dokumentów planistycznych przetransponowanym do prawa polskiego w ramach jego dostosowywania do przepisów unijnych.

Niniejsza prognoza została opracowana zgodnie z art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Przy opracowywaniu prognozy zastosowano metodę prognozowania jakościowego. Polega ono na wykorzystaniu wiedzy na temat prognozowanych zjawisk i procesów. W przypadku niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko wykorzystano również wiedzę na temat funkcjonowania środowiska oraz jego stanu w obrębie granic opracowania dokumentu, a także wpływu ustaleń planu na komponenty środowiska. Ponadto, przy sporządzaniu niniejszego dokumentu wykorzystano także metodę indukcyjno – opisową, czyli łączenia zebranych informacji w logiczną całość.

2. Zawartość i cel opracowania oraz jego powiązania z innymi dokumentami.

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wywołanego uchwałą Nr VI/64/19 Rady Miasta i Gminy Gołańcz z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania

¹ Dzienniki ustaw podane w prognozie są aktualne na dzień opracowania prognozy

² J.w.

przestrzennego miasta Gołańczy dla terenów w rejonie ulicy Polnej i terenów kolejowych.

Opracowanie miejscowego planu ma na celu umożliwienie rozwoju funkcji mieszkaniowo-usługowej. Położenie terenu w sąsiedztwie drogi wojewódzkiej (ul. Margonińska), ul. Polnej oraz terenów kolejowych predysponuje ten obszar do celów usługowych i mieszkalno-usługowych, które będą również oddzielały istniejącą zabudowę mieszkaniową od negatywnego oddziaływania terenów kolejowych. Dla terenów objętych planem zaplanowano poszerzenia dróg, które umożliwią obsługę komunikacyjną planowanych terenów usługowych od strony ul. Polnej.

Opracowywany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wyznacza następujące przeznaczenie terenu:

MN/U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej;

KDD – tereny dróg publicznych – dojazdowych;

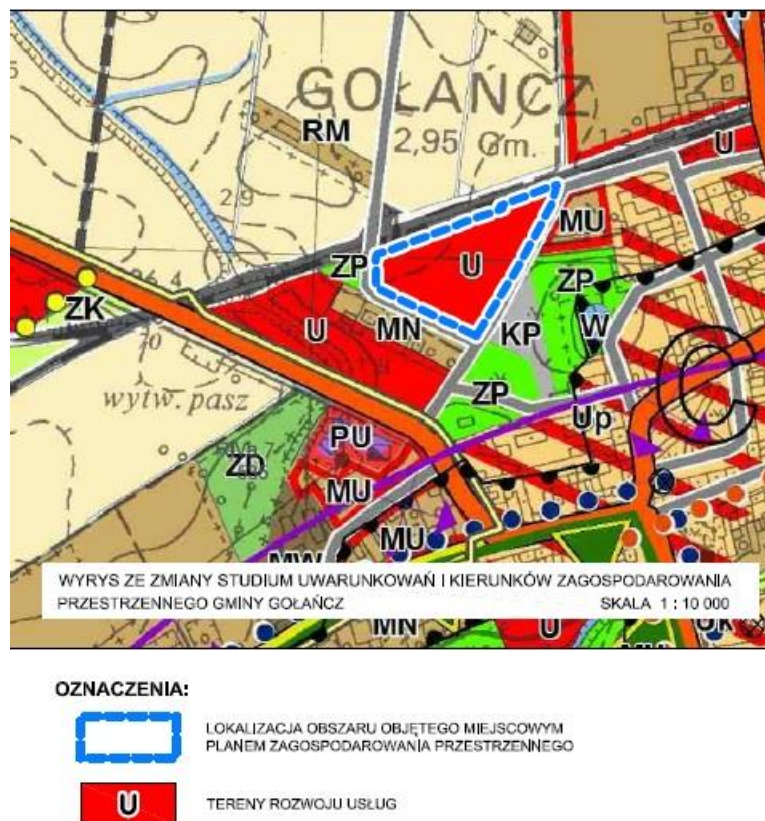
KDW – tereny dróg wewnętrznych.

Obszar opracowania objęty jest ustaleniami „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Gołańcz” uchwalonego uchwałą nr XXXIX/279/2006 z dnia 30.03.2006 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. nr 126, poz. 3091 z dnia 14.08.2006 r.). W planie tym przeznaczenie terenu dla tego obszaru określono jako „tereny usługowe” opisane symbolem U oraz „tereny zieleni izolacyjnej” Zi.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powiązany jest ze zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gołańcz i jednocześnie nie narusza jego ustaleń, co jest spełnieniem wymogów art. 14 ust. 5 oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Prognoza oddziaływania na środowisko

Ryc. 1 Wyrys ze zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania miasta i gminy Gołańcz dla przedmiotowego obszaru

Źródło: projekt miejscowego planu.

Zawartość projektu planu obejmuje:

- uchwała zawierająca, zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, następujące treści:
 - 1) przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania;
 - 2) zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
 - 3) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu;
 - 4) zasady kształtowania krajobrazu;
 - 5) zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej;
 - 6) parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu;
 - 7) szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym;

-
- 8) szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy;
- 9) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- 10) stawki procentowe, na podstawie których ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4.
- rysunek planu w skali 1:1000,
 - rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu planu,
 - rozstrzygnięcie o sposobie realizacji zapisanych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej należących do zadań własnych gminy oraz zasadach ich finansowania,
 - dane przestrzenne.

3. Materiały źródłowe.

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały:

- Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gołańcz,
- prognozy oddziaływania na środowisko dotyczące planów miejscowych i zmian studiów uwarunkowań przestrzennych na terenie miasta i gminy Gołańcz;
- „Analiza uwarunkowań wynikających z potrzeb i możliwości rozwoju miasta i gminy Gołańcz” opracowana na potrzeby projektu zmiany studium,
- Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Gołańcz na lata 2016-2019 z perspektywą do roku 2025,
- strony internetowe
 - www.geoserwis.gdos.gov.pl,
 - www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/pms
 - www.wody.isok.gov.pl
 - golancz.e-mapa.net

4. Istniejący stan środowiska.

4.1. Aktualny stan użytkowania i zagospodarowania terenu oraz terenów sąsiednich.

Obszar opracowania planu obejmuje częściowo nieurbanizowane tereny położone w zachodniej części miasta Gołańcz przy ulicy Polnej, zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz linii kolejowej nr 356 relacji Poznań Wschód – Bydgoszcz Główna. Tereny te są obecnie w dużej mierze użytkowane rolniczo bądź zabudowane zabudową o charakterze usługowym.

4.2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska.

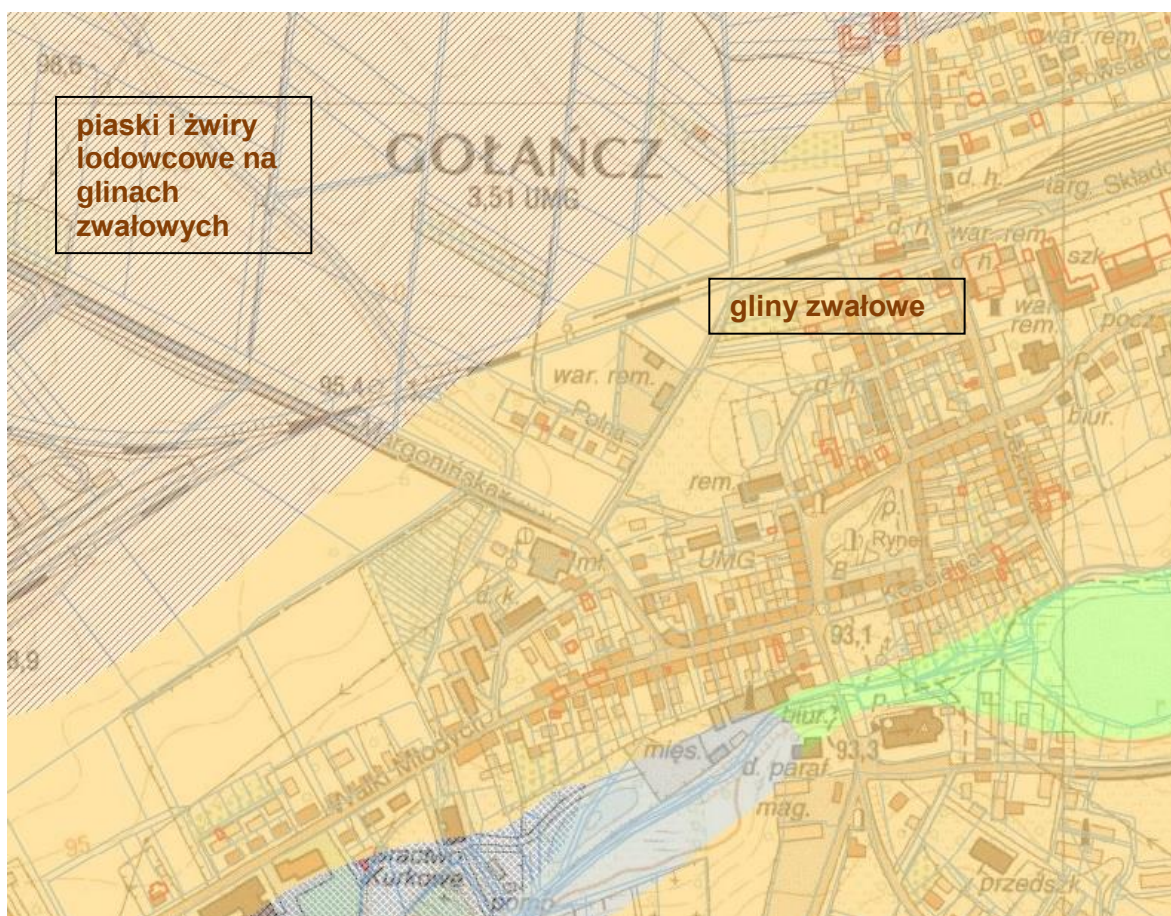
Rzeźba terenu i budowa geologiczna.

Według regionalizacji J. Kondrackiego miasto Gołańcz należy do mezoregionu Pojezierze Chodzieskie, będącego częścią makroregionu Pojezierze Wielkopolskie. Wysokości bezwzględne Pojezierza Wielkopolskiego nie przekraczają nigdzie wysokości 200 m n.p.m., a na znacznej powierzchni nawet 100 m n.p.m. Jego rzeźbę tworzą moreny fazy poznańskiej poprzecinane bruzdami – Poznańskim Przełomem Warty i rynną jezior goplańskich.

Pojezierze Chodzieskie znajduje się pomiędzy Doliną Środkowej Noteci a doliną Wełny, która pełniła funkcję doliny marginalnej podczas subfazy chodzieskiej zlodowacenia wiślańskiego. Gmina Gołańcz charakteryzuje się występowaniem krajobrazu młodoglacjalnego. Cechuje się on dużym bogactwem form ukształtowania terenu. Nierównomierne cofanie się lądolodu doprowadziło do powstania moren czołowych ciągnących się od Chodzieży do Kcyni. Te wzgórza czołowomorenowe najwyraźniej zaznaczają się w rzeźbie gminy. Osiągają one znaczne wysokości i cechują się stromymi zboczami.

Na terenie opracowania planu wysokości bezwzględne kształtują się na poziomie ok. 95,0 m n.p.m. Skały występujące na przedmiotowym obszarze to głównie gliny zwałowe. Budowę litologiczną przedstawia poniższa rycina:

Ryc. 2 Wydzielenia geologiczne na terenie opracowania planu.

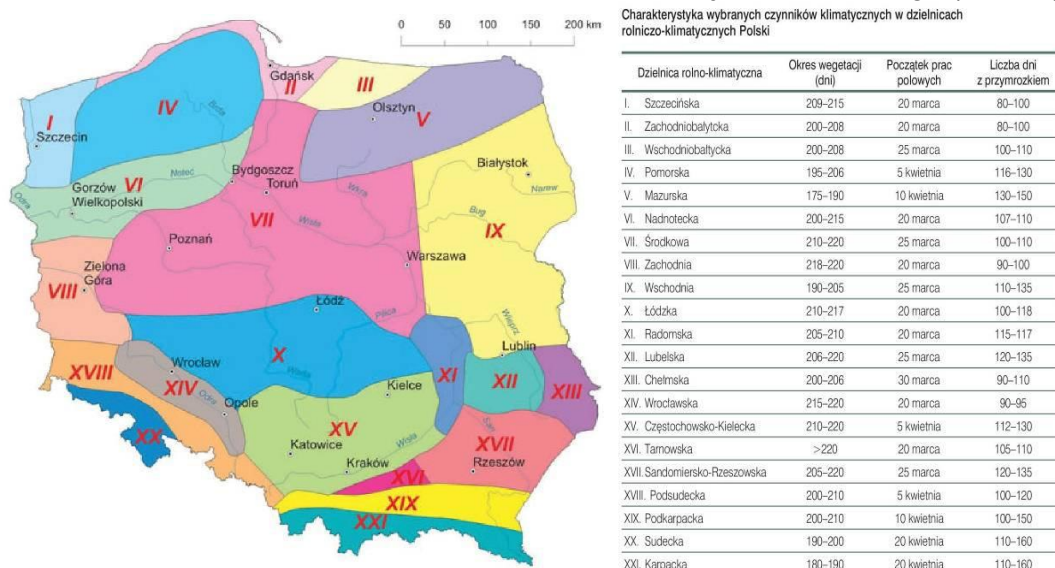

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego (<http://golancz.e-mapa.net/>)

Klimat.

Według regionalizacji rolno – klimatycznej R. Gumińskiego gmina Gołańcz leży w obrębie dwóch dzielnic – bydgoskiej i środkowej. W dzielnicy bydgoskiej liczba dni mroźnych wynosi ok. 30-35, liczba dni z przymrozkami – od 100 do 110, a pokrywa śnieżna utrzymuje się od 38 do 50 dni. Średnie roczne opady nie przekraczają 550 mm. Okres wegetacyjny trwa ok. 215 dni. Natomiast w dzielnicy środkowej liczba dni mroźnych wynosi 30-50 dni, z przymrozkami – podobnie jak w dzielnicy bydgoskiej – od 100 do 110 dni, a pokrywa śnieżna może zalegać trochę dłużej niż w dzielnicy bydgoskiej – do 60 dni. Dzielnica środkowa jest obszarem najniższych opadów.

Ryc. 3 Dzielnice rolniczo – klimatyczne Polski wg regionalizacji R. Gumińskiego (1951 r.)

Źródło: www.igipz.pan.pl

Ryc. 4 Tabela klimatu dla gminy Gołańcz.

	Styczeń	Luty	Marsz	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
Średnia temperatura (°C)	-3.9	-2.6	2.5	8	13	16.3	18	17.5	13.5	8.6	2.9	-1.3
Min. Temperatura (°C)	-6.4	-5.4	-1	3.2	7.6	11	12.8	12.3	8.9	4.9	0.5	-3.5
Max. Temperatura (°C)	-1.3	0.3	6.1	12.9	18.5	21.6	23.3	22.8	18.1	12.4	5.4	0.9
Średnia temperatura (°F)	25.0	27.3	36.5	46.4	55.4	61.3	64.4	63.5	56.3	47.5	37.2	29.7
Min. Temperatura (°F)	20.5	22.3	30.2	37.8	45.7	51.8	55.0	54.1	48.0	40.8	32.9	25.7
Max. Temperatura (°F)	29.7	32.5	43.0	55.2	65.3	70.9	73.9	73.0	64.6	54.3	41.7	33.6
Opad atmosferyczny / Opad deszczu (mm)	34	26	29	34	52	65	76	63	51	41	42	42

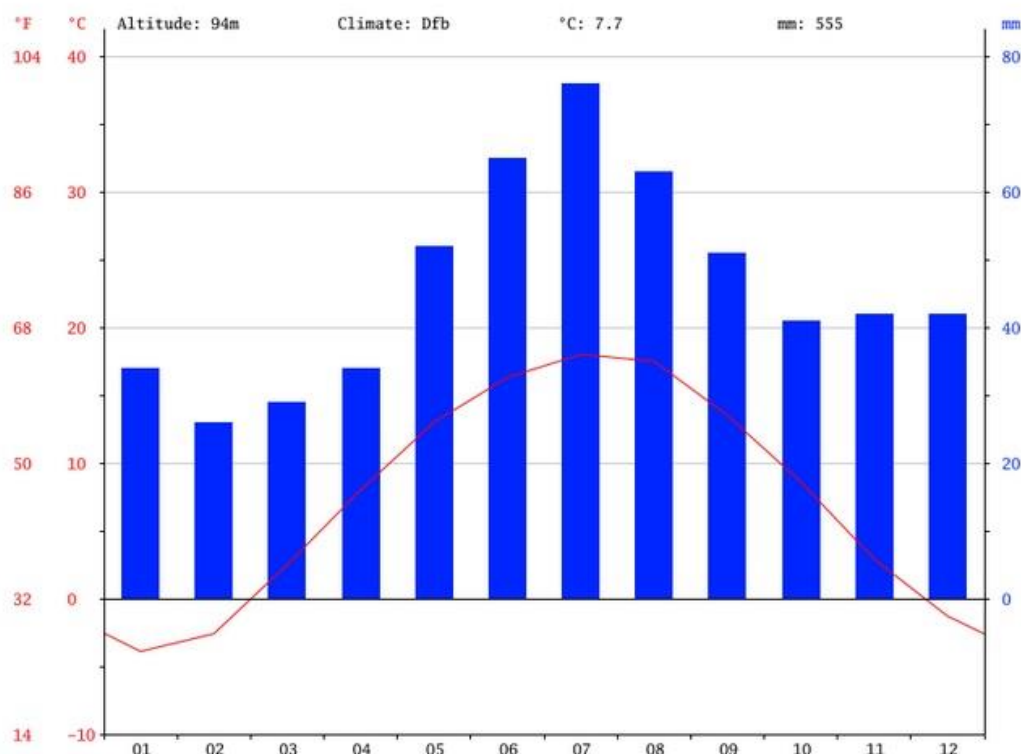
Źródło: www.pl.climate-data.org

Przebieg temperatury w ciągu roku wykazuje układ charakterystyczny dla obszaru Polski. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec ze średnią temperaturą 18 °C, a najzimniejszym styczeń, gdzie temperatura spada poniżej 0°C (średnio osiąga -3,9 °C). Charakterystyczne są wczesna wiosna, długie lato oraz krótka i łagodna

Prognoza oddziaływania na środowisko

zima, z małą pokrywą śnieżną. Częste dla tej strefy klimatycznej są przymrozki, które pojawiają się już wczesną jesienią, na przełomie września i października i trwają aż do późnej wiosny. Jest to niekorzystne zjawisko, szczególnie w maju, ze względów rolniczych.

Ryc. 5 Klimatogram dla gminy Gołańcz.

Źródło: www.pl.climate-data.org

Wody powierzchniowe i podziemne.

Gmina Gołańcz położona jest w dorzeczu Warty, w zlewniach Noteci i Wełny. Znajdują się tu górne odcinki cieków: Strugi Gołanieckiej, Margoninki, Młynówki Borowskiej i Kcynka. W skład sieci hydrograficznej gminy wchodzi również jeziora: Czeszewskie, Laskowickie, Smolary, Konarskie, Kujawki, Rybowo, Rybowo – Poreda, Potulin, obiekt stawowy „Prostkowo”. Struga Gołaniecka charakteryzuje się reżimem zasilania śnieżno – deszczowym, z jednym maksimum i jednym minimum w ciągu roku. Po osiągnięciu wiosennego maksimum, związanego z roztopami wiosennymi, a przypadającego na marzec i kwiecień, stany wody i przepływy zmniejszają się wyraźnie, aż do końca roku hydrologicznego. Ciek ten charakteryzuje szybkie przejście od kulminacji do stanów niżówkowych, które rozpoczynają się w

Prognoza oddziaływania na środowisko

czzerwcu i są na ogół stabilne. Wezbrania letnie na cieku, typu opadowego są na ogół rzadkie. W okresie zimowym, w wyniku utrzymywania się przez dłuższy czas ujemnych temperatur powietrza, zaznaczają się również niżówki, niekiedy nawet głębokie i długotrwałe (Kaniecki 2003).

Wody podziemne należą do regionu pomorsko – kujawskiego (III) z podregionem pomorskim (III 1). Obszar ten charakteryzuje się występowaniem głównych poziomów użytkowych w utworach pliocenu i oligocenu. Jest to teren charakteryzujący się małą zasobnością wód podziemnych, a ponadto pojawiają się tu strefy praktycznie bezwodnego czwartorzędu. W utworach czwartorzędu występuje zazwyczaj jeden poziom użytkowy, na głębokości od 20 do 60 m. Występują w nim zarówno wody o zwierciadle swobodnym, jak i pod ciśnieniem do około 850 kPa. Warstwy wodonośne stanowią piaski, żwiry i piaski mułkowate, o miąższości od kilku do kilkunastu metrów. W utworach miocenu poziom użytkowy stanowią piaski i piaski mułkowate o miąższości od 20 do około 30 m.

Teren objęty opracowaniem planu znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 143 Subzbiornik Inowrocław - Gniezno.

Głębokość do zwierciadła wody podziemnej wynosi ok. 2,0-5,0 m. Na terenie opracowania występują grunty antropogeniczne o zmodyfikowanym podłożu.

Zasoby kopalin.

Udokumentowane złoża kopalin na terenie gminy Gołańcz znajdują się w miejscowościach Rybowo i Smogulec. W Rybowie zalega złożo torfów wykorzystywanych na cele rolnicze, a w Smogulcu złożo kruszywa naturalnego – piasków. Jednakże w granicach opracowania miejscowego planu nie znajdują się żadne zasoby kopalin.

Tab. 1 Zasoby kopalin na terenie gminy Gołańcz.

Nazwa złoża	Kopalina	Powierzchnia złoża (ha)	Średnia miąższość złoża (m)
Rybowo	Złoża torfów i pokrewnych	7,82	4,20 (maksymalna)
Rybowo - I	Złoża torfów i pokrewnych	1,48	3,35
Smogulec	Kruszywa naturalne	1,90	6,40

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego – serwis MIDAS.

Gleby.

Według podziału glebowo-rolniczego Polski dokonanego przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach (Gałęcki, Jabłoński 1986; Olejniczak 1990) obszar objęty opracowaniem należy do Regionu Chodziesko – Wągrowieckiego. Cechuje się on przewagą kompleksów 5 i 6 z dużym udziałem gleb kompleksu 4.

Większość gleb gminy Gołańcz powstała na skałach pochodzenia lodowcowego i wodnolodowcowego. Na glinach i piaskach gliniastych mocnych powstały gleby brunatne, które charakteryzują się dużą żyznością, wysoką bonitacją. Na piaskach słabogliniastych, luźnych pochodzenia wodnolodowcowego powstały głównie gleby bielcowe o średniej i niskiej bonitacji. Na obszarze wysoczyzny morenowej dominują gleby pseudobielcowe (płowe). W dolinie Noteci, w rynnach i obniżeniach na wysoczyźnie, powstały gleby organiczno-bagiennie: torfowe, mułowo-torfowe, murszowe.

W strukturze użytków rolnych dominują grunty orne tworzące kompleksy gleb o wysokiej bonitacji. Użytki zielone dość licznie występują w części pradolinowej, tworząc łąki i pastwiska średniej i niskiej wartości rolniczej, wytworzone na glebach organogenicznych, na siedliskach bagiennych, pobagiennych i łągowych.

Szata roślinna i świat zwierzęcy.

Środowisko przyrodnicze terenu gminy Gołańcz charakteryzuje się dużą bioróżnorodnością. Największa różnorodność flory i fauny występuje w lasach i na terenach podmokłych. Stosunkowo liczne reprezentowane są we florze gatunki roślin rosnących w borach, na łąkach i na torfowiskach. Duże znaczenie przyrodnicze i krajobrazowe posiadają zadrzewienia śródpolne i przydrożne. Są one miejscem bytowania wielu gatunków zwierząt. Na wysoczyźnie oprócz drobnych ssaków licznie reprezentowana jest ornitofauna. Częstym ptakiem na terenach gminy jest bocian biały. Na polach uprawnych pospolicie występują: jaskółka, przepiórka, bażant, kuropatwa i inne. Tereny leśne i obrzeża lasów to miejsca bytowania, żerowania i rozrodu ptaków drapieżnych. Szatę roślinną uzupełniają tereny pełniące funkcję użytków ekologicznych oraz drzewa przydrożne, śródpolne, przydomowe i cmentarne oraz parki wiejskie.

W zabudowie usługowej bioróżnorodność jest znikoma – teren porośnięty jest głównie roślinnością trawiastą bądź pozbawiony jest jakiejkolwiek okrywy. Wzdłuż ogrodzenia znajdują się pojedyncze (lub w niewielkich skupiskach) nasadzenia krzewów i drzew (głównie iglaki). Szata roślinna części terenu stanowiącego obszar rolniczy ogranicza się do roślin uprawnych. Świat zwierzęcy również związany jest z terenami uprawnymi i obejmuje m.in. drobne ssaki, owady.

Na terenie opracowania nie zaobserwowano występowania chronionych gatunków roślin wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409), grzybów, mchów oraz porostów wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 r. poz. 1408), a także gatunków zwierząt wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183, ze zm.). Nie stwierdzono również występowania gatunków wymienionych w Dyrektywie Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, str. 7), a także gatunków rzadkich i zagrożonych wyginięciem (np. znajdujące się na regionalnej czerwonej liście).

5. Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

Obowiązujący na terenie opracowania miejscowy plan ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Gołańczy z 2000 r. zawiera zdawkowe ustalenia, zwłaszcza w zakresie ochrony środowiska.

Brak aktualnego planu miejscowego stwarza tym samym niebezpieczeństwo powstania chaosu przestrzennego. Mimo, iż towarzyszące rozwojowi zainwestowania ograniczenie funkcji przyrodniczej jest niekorzystne, to jego całkowite powstrzymanie prowadzi do stagnacji gospodarczej obszaru, co również jest sytuacją niepożądaną. Brak realizacji ustaleń planu, zarówno w zakresie dyspozycji funkcjonalno-przestrzennych jak i zasad kształtowania zabudowy i ochrony środowiska może doprowadzić do negatywnych zmian w przestrzeni obszaru objętego planem, będących skutkiem rozwoju chaotycznego i nie w pełni kontrolowanego budownictwa.

6. Stan środowiska na obszarze miasta i gminy Gołańcz.

- stan wód powierzchniowych i podziemnych:

Przedmiotem badań monitoringowych jakości wód powierzchniowych są jednolite części wód powierzchniowych (JCW). Teren opracowania położony jest w granicach JCWP „Gołaniecka Struga”. JCWP Gołaniecka Struga była badana w 2017 r.

Poniżej przedstawiono wyniki badań dotyczących oceny JCWP przeprowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska³:

Nazwa JCWP	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów fizyko-chemicznych	Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego		Klasyfikacja stanu chemicznego	Ocena stanu JCWP
			klasa	Stan/ potencjał ekologiczny		
Gołaniecka Struga	1	>2	3	Umiarkowany stan ekologiczny	-	Zły stan wód

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Oceny stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu”, www.gios.gov.pl

Zgodnie z treścią „Planu gospodarowania wodami na terenie dorzecza Odry” dla JCWP Gołaniecka Struga wyznaczony cel środowiskowy to dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny. JCWP Gołaniecka Struga jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, jednakże termin osiągnięcia tych celów został przedłużony do 2021 r. ze względu na brak możliwości technicznych i występującą w zlewni presję komunalną. W programie działań naprawczych zaplanowano działania podstawowe obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które są wystarczające, aby zredukować tę presję w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. Przedłużenie do 2021 r. to okres niezbędny na wdrożenie działań, które przyniosą wymierne efekty.

Według podziału na jednolite części wód podziemnych tereny objęte opracowaniem położone są w granicach JCWPd nr 42. Ostatnie dostępne wyniki badań JCWPd nr 42 wykonywane były w 2019 r. W punkcie pomiarowym

zlokalizowanym w Gołańczy wody podziemne tej JCWPd zaliczono do III klasy jakości.

Według „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” wody JCWPd nr 42 nie są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych, jakimi są dobry stan chemiczny i dobry stan ilościowy.

- stan klimatu akustycznego:

❖ **hałas drogowy**

Teren opracowania planu położony jest w sąsiedztwie (w odległości ok. 100 m) drogi wojewódzkiej nr 193.

W 2015 r. Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich przeprowadził generalny pomiar ruchu na drogach wojewódzkich województwa wielkopolskiego. Dla drogi wojewódzkiej nr 193 pomiary prowadzono dla dwóch odcinków: Chodzież-Margonin i Margonin-Gołańcz.

Na odcinku Margonin-Gołańcz średni dobowy ruch roczny pojazdów silnikowych wyniósł 1543 pojazdy/dobę. Wynik ten wskazuje, że na drodze wojewódzkiej nr 193 jest niskie natężenie ruchu, gdyż średni dobowy ruch ogółem na drogach wojewódzkich w Wielkopolsce w 2015 r. wyniósł 4250 pojazdów/dobę.

Dla DW nr 193 nie sporządzono map akustycznych, gdyż te opracowywane są tylko dla otoczenia dróg wojewódzkich, po których przejeżdża 3 000 000 pojazdów rocznie. Oznacza to również, że droga ta nie została ujęta w *Programie ochrony środowiska przed hałasem dla dróg wojewódzkich o natężeniu ruchu ponad 3 000 000 pojazdów na rok znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego na lata 2014-2023*. Przy czym należy wskazać, że program taki opracowuje się dla terenów, na których konieczne jest dostosowanie poziomu hałasu do dopuszczalnego, na terenach, na których nastąpiły przekroczenia obowiązujących norm.

❖ **hałas kolejowy**

W sąsiedztwie terenu inwestycji przebiega linia kolejowa nr 356 relacji Poznań Wschód – Bydgoszcz Główna.

Analiza oddziaływania linii kolejowej nr 356 na odcinku Poznań Wschód – Gołańcz przeprowadzona na potrzeby raportu oddziaływania na środowisko przedłożonego w postępowaniu środowiskowym zmierzającym do ustalenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia polegającego na

modernizacji w/w linii wykazała, że nie ma konieczności stosowania zabezpieczeń akustycznych. Oznacza to, że eksploatacja linii kolejowej nr 356 nie generuje ponadnormatywnego hałasu. Ponadto, w postępowaniu środowiskowym stwierdzono, że przy zakładanych parametrach eksploatacyjnych linii po modernizacji (m.in. natężeniu, strukturze i prędkości ruchu dla wariantu optymalnego) dotrzymane zostaną akustyczne standardy jakości środowiska na terenach leżących w obszarze oddziaływania inwestycji, podlegających ochronie akustycznej.⁴

- stan jakości gleby i ziemi:

Badanie chemizmu gleb ornych prowadzone są przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach. Ostatnie takie badania prowadzone były w latach 2015-2017. Jednakże na terenie miasta i gminy Gołańcz nie był zlokalizowany żaden punkt pomiarowy. Najbliżej zlokalizowany punkt pomiarowy znajdował się w powiecie chodzieskim, w gminie Szamocin, w miejscowości Laskowo.

Analiza próbek gleby wykazała odczyn pH (w roztworze KCl) 3,9 – jest to odczyn bardzo kwaśny. Poziom optymalny dla procesów biologicznych, związanych z metabolizmem większości gatunków roślin i mikroorganizmów glebowych obejmuje wartości pH od 5,5 do 7,2. Wartość pH poniżej 4,5 sygnalizuje o niebezpieczeństwie degradacji gleb. Zawartość próchnicy wynosiła 1,55%, co wskazuje na średnią zawartość.

W analizowanej glebie nie stwierdzono nadmiernego zasolenia oraz zanieczyszczenia siarką. Poziom zanieczyszczenia gleby wielopierścieniowymi węglowodarami aromatycznymi oceniono na 2 stopień, czyli małe zanieczyszczenie.

- stan powietrza atmosferycznego:

W 2020 r. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska opracował „Ocenę jakości powietrza w strefach w Polsce za rok 2019”.

W ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi uwzględnia się 12 substancji:

⁴ Informacje pochodzą z materiałów pt. „Modernizacja linii kolejowej nr 356 Poznań Wschód – Bydgoszcz na terenie województwa wielkopolskiego, mającej duże znaczenie w obsłudze połączeń małych miejscowości z aglomeracją poznańską, na odcinku Poznań Wschód – Wągrowiec – Gołańcz; etap I Poznań Wschód – Wągrowiec” przygotowanej przez Biuro Promocji Wielkopolskiego Urzędu Marszałkowskiego, materiałów dostępnych na stronie internetowej inwestora projektu – PKP PLK S.A. oraz materiałów dostępnych na stronie internetowej wykonawcy projektu – Torpol S.A.

Prognoza oddziaływania na środowisko

- dwutlenek azotu,	- kadm,
- dwutlenek siarki,	- benzo(a)piren B(a)P,
- benzen,	- pył PM10,
- ołów,	- pył PM2,5,
- arsen,	- ozon,
- nikiel,	- tlenek węgla.

Oceny prowadzone pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin odnoszą się do 3 substancji:

- tlenek azotu,
- dwutlenek siarki,
- ozon.

Pod kątem ochrony zdrowia strefę wielkopolską, do której należy gmina Gołańcz, zaliczono do klasy A ze względu na brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla, ozonu, pyłu PM2,5 oraz docelowych poziomów kadmu, arsenu, niklu. Natomiast ze względu na przekroczenia dopuszczalnych poziomów pyłu PM10 oraz docelowych poziomów benzo(a)pirenu – do klasy C.

Pod kątem ochrony roślin strefę wielkopolską zaliczono do klasy A ze względu na brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów dwutlenku siarki i tlenku azotu oraz do klasy C ze względu na przekroczenia docelowych poziomów ozonu.

7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w tym dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody.

Z punktu widzenia projektowanego dokumentu istniejącym problemem ochrony środowiska może być stan gleb oraz stan wód powierzchniowych na terenie gminy Gołańcz.

Jak wspomniano w rozdziale 5, niewłaściwy odczyn gleb może wywoływać wiele negatywnych zmian w środowisku, powodując procesy degradacji gleby. W tym kontekście oraz biorąc pod uwagę sąsiedztwo istniejącej zabudowy, teren opracowania predysponowany jest do wprowadzenia zabudowy.

Poprawa stanu wód powierzchniowych uzależniona jest od uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie gminy. Dlatego z punktu widzenia projektowanego dokumentu ważne są ustalenia planu w ww. zakresie.

W wyniku przeprowadzonej analizy środowiska przyrodniczego nie stwierdzono innych istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu. Wynika to z tego, że teren opracowania położony jest poza obszarowymi formami ochrony przyrody, wody JCWPd zostały zakwalifikowane jako niezagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych, a zwierciadło wód podziemnych jest izolowane od podłoża.

8. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.

Znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz jego integralność:

W granicach opracowania planu nie występują obszary NATURA 2000, więc realizacja ustaleń planu nie będzie oddziaływać na cele i przedmiot ich ochrony oraz ich integralność.

Znaczące oddziaływania na różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny:

Obszar objęty ustaleniami planu prezentuje niski stopień zróżnicowania siedliskowego. Istniejące uwarunkowania przyrodnicze nie sprzyjają kształtowaniu bioróżnorodności. Na terenie objętym opracowaniem nie występują cenne przyrodniczo siedliska, czy też gatunki roślin i zwierząt zagrożonych wyginięciem.

Przewiduje się, że na terenie w ramach przewidzianej powierzchni biologicznie czynnej zostanie urządzona zieleń, co będzie miało pozytywny wpływ na szatę roślinną tego terenu po zrealizowaniu zabudowy. Wprowadzenie obowiązku realizacji powierzchni biologicznie czynnych zapewni warunki życia dla organizmów żywych, produkcji materii organicznej oraz infiltracji wód opadowych i roztopowych do gruntu.

Znaczące oddziaływania na powierzchnię ziemi:

W związku z planowanym zainwestowaniem niezabudowanych terenów w granicy opracowania i realizacją fundamentów nastąpią zmiany związane ze zmianą niwelety terenu. Przewiduje się również okresowe lub trwałe nasypy i wykopy

Prognoza oddziaływania na środowisko

powstałe w trakcie budowy. Przekształcenia będą miały charakter lokalny i będą dotyczyć głównie strefy przypowierzchniowej. Nie przewiduje się oddziaływania i zmian w obrębie głębszych warstwach gleby.

W celu ochrony gleby i ziemi, ustalenia planu wprowadzają nakaz zagospodarowania zbędnych mas ziemnych i prowadzenia gospodarki odpadami zgodnie z obowiązującym w gminie Gołańcz systemem planowej gospodarki odpadami, z uwzględnieniem segregacji odpadów oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami o odpadach.

Znaczące oddziaływania na powietrze:

Zgodnie z „Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Gołańcz na lata 2016-2019 z perspektywą do roku 2025” na terenie Gołańczy jednym z głównych problemów jest tzw. niska emisja związana ze stosowaniem paliw o niskiej jakości w paleniskach domowych. Głównym działaniem wskazanym w w/w „Programie (...)” zmierzającym do poprawy jakości powietrza jest rozwój alternatywnych źródeł ogrzewania. Program wprowadza zapisy dotyczące rozwoju alternatywnych źródeł ogrzewania, takich jak: energia elektryczna, biomasa, energia słoneczna, a co za tym idzie ograniczenie zanieczyszczeń z emisji niskiej.

Aby zapobiec w/w zjawiskom i nie doprowadzić do zaistnienia znaczącego oddziaływania na powietrze atmosferyczne plan ustala pozyskiwanie energii cieplnej przy użyciu paliw stałych, płynnych i gazowych charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi, spalanych w urządzeniach o wysokim stopniu sprawności. Plan dopuszcza również wykorzystywanie instalacji odnawialnych źródeł energii do produkcji energii cieplnej i elektrycznej (o mocy do 100kW). Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839) w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się „*instalacje wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru o łącznej mocy nominalnej elektrowni nie mniejszej niż 100 MW*”. Wobec tego funkcjonowanie instalacji wykorzystujących źródła czystej energii, jakie mogą być wykorzystywane do pozyskiwania energii cieplnej i elektrycznej o mocy nie większej niż 100 kW nie będą znacząco oddziaływać na środowisko.

Biorąc pod uwagę aktualne tendencje w stosowaniu instalacji odnawialnych źródeł energii wysoce prawdopodobne jest, że na obszarze opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko

wykorzystywane będą instalacje fotowoltaiczne. Instalacje solarne pomagają skutecznie redukować emisję nie tylko dwutlenku węgla, ale również dwutlenku siarki, tlenków azotu, tlenku węgla i pyłów. Pozwalają uniknąć powstawania odpadów stałych, ścieków, a także zanieczyszczenia gleby oraz degradacji terenu, które są częstym następstwem produkcji energii z wykorzystaniem źródeł konwencjonalnych. Dostępne aktualnie na rynku moduły fotowoltaiczne uznane są za ekologiczne i zgodne z ochroną przyrody produkty. W procesie produkcji modułów pokrywa się je specjalną powłoką ochronną. Ma to na celu zabezpieczenie materiału i zagwarantowanie nieprzedostawania się szkodliwych substancji. Według prawa moduły fotowoltaiczne, które zostały zaprojektowane i wyprodukowane w profesjonalny sposób, nie zagrażają zdrowiu ludzkiemu ani środowisku. Na rynku fotowoltaicznym często pojawiają się nowe lub ulepszone rozwiązania technologiczne. Jednym z nich są moduły fotowoltaiczne, które w swoim składzie nie posiadają ołowiu. Najważniejsze zalety fotowoltaiki względem oddziaływania na środowisko i otoczenie:

- bazowanie w stu procentach na naturalnych zasobach energii – słońcu,
- brak substancji szkodliwych dla środowiska lub ludzi – zarówno na etapie montażu fotowoltaiki, jak i podczas jej użytkowania,
- brak emisji dźwięków podczas pracy instalacji.⁵

Tymczasowe skutki realizacji dokumentu mające wpływ na jakość powietrza to te, powstające w trakcie realizacji inwestycji. Zalicza się tu wzrost zapylenia powietrza oraz emisja spalin wytwarzanych przez maszyny budowlane oraz pojazdy służące do transportu materiałów oraz wzrost zapylenia powietrza w wyniku robót budowlanych i transportu. Zmiany te będą miały jednak charakter czasowy i ustaną po zakończeniu procesu budowlanego. Długotrwałe skutki zapylenia powietrza nie zaistnieją z uwagi na zakaz składowania na otwartym terenie materiałów powodujących wtórne pylenie.

Ocena zapisów planu pozwala stwierdzić, że projektowany plan miejscowy, w zakresie ochrony powietrza, uwzględnia działania naprawcze zawarte w „Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”, przyjętym uchwałą Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 lipca 2020 r. w

⁵ <https://www.zielonae.pl/jak-fotowoltaika-wplywa-na-srodowisko/>

sprawie „Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2020 r., poz. 5954), m.in. w zakresie zastosowania wskazanych w ww. Programie rozwiązań dotyczących zaopatrzenia w ciepło z zaleceniem instalowania ogrzewania niskoemisyjnego w nowo planowanej zabudowie.

Znaczące oddziaływania na wody:

Zgodnie z treścią „Planu gospodarowania wodami na terenie dorzecza Odry” JCWP Gołaniecka Struga jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, jednakże termin osiągnięcia tych celów został przedłużony do 2021 r. ze względu na brak możliwości technicznych i występującą w zlewni presję komunalną. W programie działań naprawczych zaplanowano działania podstawowe obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które są wystarczające, aby zredukować tę presję w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. Przedłużenie do 2021 r. to okres niezbędny na wdrożenie działań, które przyniosą wymierne efekty.

Wynika z tego, że za kwestię jakości wód JCWP Gołaniecka Struga odpowiadają działania na poziomie lokalnym. Zapisy planu w zakresie gospodarki wodno-ściekowej ustalają zasady mające na celu uporządkowanie gospodarki ściekowej, m.in. obowiązek odprowadzania ścieków komunalnych docelowo do projektowanej sieci kanalizacji sanitarnej, a do czasu realizacji sieci kanalizacyjnej lub w przypadku braku możliwości technicznych podłączenia do sieci zezwala się na lokalizację zbiorników bezodpływowych lub indywidualnych oczyszczalni ścieków. Rozwiązanie polegające na przyłączeniu do kanalizacji sanitarnej pozwoli uniknąć zanieczyszczeń gleb, wód podziemnych (na terenie opracowania) i powierzchniowych (poza granicami objętymi planem). Indywidualne rozwiązania w zakresie odprowadzania ścieków nie będą stanowiły zagrożenia dla jakości środowiska gruntowo-wodnego pod warunkiem prawidłowej eksploatacji oraz zachowania ich szczelności.

Problem przeciekających szamb dotyczy niemal wyłącznie zbiorników betonowych i metalowych. Od tego typu problemów wolne są poprawnie posadowione zbiorniki z tworzyw sztucznych. Następstwa związane z użytkowaniem nieszczelnego szamba są wielopoziomowe: bakteriologiczne, toksykologiczne i prawne. Wypływające z szamba ścieki są przyczyną skażenia gleby i wody, które zagrożone jest karami administracyjnymi. Konsekwencje są tym groźniejsze, im bliżej uszkodzonego zbiornika znajdują się ciekі wodne czy studnie. W celu uniknięcia

Prognoza oddziaływania na środowisko

skażenia wód, zbiorniki bezodpływowe na nieczystości ciekłe powinny mieć dno i ściany nieprzepuszczalne oraz szczelne przykrycie z zamykanym otworem do usuwania nieczystości, a dodatkowo muszą być wyposażone w odpowietrzenie wyprowadzone przynajmniej 0,5 m ponad poziom terenu.

Powiększenie obszarów zabudowanych może spowodować zmniejszenie zdolności infiltracyjnych gruntów oraz nadmierny odpływ wód. W dalszej konsekwencji skutkować to może obniżaniem poziomu wód gruntowych, zmniejszaniem ich zasobów i przesuszaniem gruntu. W tym kontekście szczególnie istotne są zapisy planu dotyczące ograniczenia powierzchni zabudowanych oraz wymaganych wielkości powierzchni biologicznie czynnych na działkach budowlanych. Dla ochrony ich zasobów pożądane jest utrzymanie jak największych powierzchni umożliwiających infiltrację wód, przy jednoczesnym ograniczeniu zanieczyszczeń występujących w wodzie infiltrującej do gruntu. Uznaje się, że ustalenia planu brzmiące: *„odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z terenów dojazdów, placów manewrowych i innych terenów określonych obowiązującymi przepisami może nastąpić do sieci kanalizacji deszczowej lub do gruntu po spełnieniu wymogów wynikających z przepisów odrębnych⁶, w tym ewentualnej konieczności podczyszczenia ścieków do odpowiednich parametrów”* zapewnią odpowiednią ochronę środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniem.

Projekt planu dopuścił użytkowanie indywidualnych ujęć wód. Tymi indywidualnymi ujęciami wód mogą być studnie głębinowe. Wykonanie studni do poboru wody podziemnej poprzedzone musi być uzyskaniem pozwolenia wodnoprawnego, a jeszcze wcześniej musi zostać opracowany przez uprawnionego geologa projekt prac geologicznych, który zostanie zatwierdzony przez Starostę. Należy przy tym zauważyć, iż zatwierdzony projekt prac geologicznych nie upoważnia wnioskodawcy do wykonania studni, a jedynie do odwiercenia otworu hydrogeologicznego. Z przeprowadzonych prac geologicznych musi zostać opracowana dokumentacja hydrogeologiczna ustalająca zasoby wód podziemnych. Dokumentację przedkłada się Staroście celem przyjęcia bez zastrzeżeń. Dopiero po przyjęciu takiej dokumentacji można uzyskać pozwolenie wodnoprawne na

⁶ Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1311)

szczególne korzystanie z wód polegające na poborze wód podziemnych z ujęcia oraz na wykonanie urządzenia wodnego - studni umożliwiającej pobór tych wód.

W przypadku urządzenia lub zespołów urządzeń umożliwiających pobór wód podziemnych o zdolności poboru wody nie niższej niż $10 \text{ m}^3/\text{h}$ należy uzyskać decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Decyzję powyższą - zwaną potocznie decyzją środowiskową musimy uzyskać przed złożeniem wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie urządzenia wodnego jakim jest studnia. Należy zauważyć, że nie ma tu znaczenia czy planowany pobór będzie mniejszy niż $10 \text{ m}^3/\text{h}$. Powyższy parametr odnosi się do zdolności poboru, czyli tak naprawdę zależy od rodzaju pompy zamontowanej w studni.

Potencjalny wpływ ujęć wody na zasoby ilościowe i jakościowe wód podziemnych zależy jest więc od rodzaju studni, sposobu jej wykonania i gruntów, na jakich będzie wykonywana. Ocena ta możliwa jest dopiero po uzyskaniu w/w informacji i przeprowadzana jest na etapie wydawania decyzji środowiskowej.

Wykonanie ujęcia poprzedzone jest zatem procedurą administracyjną, w trakcie której odpowiednie organy warunkują i kontrolują sposób wykonania studni, ustalając warunki jego użytkowania.

Plan ustala odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej lub na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub zbiorników retencyjnych z możliwościami funkcji odparowującej i rozsączającej, a w przypadku odprowadzenia wód opadowych lub roztopowych z terenów komunikacji kołowej, placów manewrowych i innych określonych obowiązującymi przepisami do sieci kanalizacji deszczowej lub do gruntu należy uwzględnić ewentualną konieczność podczyszczenia ścieków do odpowiednich parametrów. W przypadku terenów z budynkami niskimi (do 12m włącznie) podstawową zasadą zagospodarowania wód opadowych i roztopowych powinno być zatrzymanie ich na terenie i spowolnienie tempa spływu do odbiornika oraz naturalne oczyszczenie wód opadowych na miejscu, przed odprowadzeniem do odbiornika. Dopuszczenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej powinno odbywać się na terenach, w obrębie których możliwości zagospodarowania wód są ograniczone – np. duży udział powierzchni trwale uszczelnionych, trudne warunki gruntowo-wodne. Przy zabudowywaniu terenów w obrębie planu należy wziąć pod uwagę powyższe wytyczne, tak aby dążyć do maksymalnego zatrzymania wód opadowych na terenie,

Prognoza oddziaływania na środowisko

zwiększając tym samym infiltrację wód w głąb gruntu. Maksymalizowanie odprowadzania wód opadowych do kanalizacji zmniejsza zasilenie warstw wodonośnych, tym samym wpływając na uszczuplenie naturalnych zasobów.

Plan dopuszcza realizację kondygnacji podziemnych. Realizacja kondygnacji podziemnych często wiąże się z koniecznością przeprowadzenia prac odwadniających w przypadku stwierdzenia płytkiego zalegania zwierciadła wód podziemnych. Podczas czasowego obniżania zwierciadła wody, na obszarach objętych oddziaływaniem odwodnienia, mogą wystąpić następujące zagrożenia:

- osiadanie podłoża gruntowego pod pobliskimi obiektami budowlanymi, co może skutkować m.in. spękaniem, osłabieniem konstrukcji,
- osłabieniem podłoża gruntowego w wyniku wtłaczania wód z odwodnienia wykopów,
- pogorszenie się warunków siedliskowych roślinności, które może prowadzić do usychania drzew i krzewów,
- naruszenie bilansu wodnego wód powierzchniowych,
- zaburzenia warunków eksploatacji wody w ujęciach wód podziemnych.

Zapisy planu dot. systemu melioracyjnego zapewniają ciągłość i funkcjonalność systemu melioracyjnego – również w przypadku potencjalnej kolizji z urządzeniami melioracyjnymi. W związku z tym nie przewiduje się zaistnienia problemów z odprowadzaniem nadmiaru wody czy lokalnymi podtopieniami, gdyż ustalenia planu nie spowodują zmniejszenia skuteczności i wydajności systemu melioracyjnego.

Znaczące oddziaływania na ludzi i dobra materialne:

Z przedstawionej w rozdziale 6 oceny hałasu komunikacyjnego wynika, że dla omawianego terenu nie odnotowuje się przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu związanego z funkcjonowaniem drogi wojewódzkiej oraz linii kolejowej. Na wypadek zaistnienia przekroczenia w/w poziomów hałasu plan ustala: *„w przypadku wystąpienia przekroczenia akustycznych standardów jakości środowiska należy zastosować środki techniczne, technologiczne lub organizacyjne zmniejszające poziom hałasu co najmniej do poziomów dopuszczalnych na terenach wymagających ochrony akustycznej”*. Dodatkowym elementem zmniejszającym uciążliwości związane z funkcjonowaniem linii kolejowej jest obowiązek realizacji pasów zieleni izolacyjnej od strony torów kolejowych.

Prognoza oddziaływania na środowisko

Nie przewiduje negatywnego oddziaływania na ludzi także z uwagi na fakt, że w granicach opracowania nie występują ani nie przewiduje się lokalizacji obiektów, w których wystąpić mogą poważne awarie, nie występują również tereny szczególnego zagrożenia powodzią.

Wyznaczenie terenów usługowych sprzyjać będzie wytwarzaniu i gromadzeniu dóbr materialnych.

Znaczące oddziaływania na krajobraz:

Realizacja planu będzie miała pozytywny wpływ na krajobraz, gdyż stanowić będzie kontynuację i nawiązanie do funkcji zabudowy tej części Gołańczy. Dogodne położenie komunikacyjne predysponują ten obszar do realizacji zabudowy mieszkaniowo-usługowej. Projektowane budynki, zgodnie z ustaleniami planu, wyglądem architektonicznym mają nawiązywać do sąsiedniej zabudowy. Nie przewiduje się więc negatywnego oddziaływania na krajobraz.

Na terenie opracowania nie zidentyfikowano cennych przyrodniczo, chronionych gatunków fauny i flory, a walory krajobrazowe terenu można określić jako niskie, co sprawia, iż pod względem uwarunkowań ekofizjograficznych teren jest korzystny pod zabudowę.

Znaczące oddziaływania na klimat:

Ustalenia planu w zakresie udziału powierzchni biologicznie czynnej oraz wysokości zabudowy będą miały wpływ na lokalny klimat. Realizacja zabudowy prowadzi do punktowego wzrostu temperatury powietrza, gdyż zwiększa się udział powierzchni, które szybko się nagrzewają – są to przede wszystkim powierzchnie pokryte betonem i asfaltem. Wzrost temperatury powietrza obserwuje się również na terenach o mniejszym udziale powierzchni biologicznie czynnej. Obszary o mniejszym udziale powierzchni biologicznie czynnej to także mniejsze amplitudy dobowe temperatury. Tereny zabudowane od niezabudowanych różnią się także pod względem warunków wilgotnościowych. Tereny zabudowane mogą charakteryzować się niższą wilgotnością. Zabudowa wiąże się również z dostarczaniem sztucznego ciepła w postaci ciepła pochodzącego z ogrzewania domów, działania klimatyzatorów, ruchu samochodowego. Ponadto, tereny zabudowane zatrzymują więcej ciepła, gdyż naturalne procesy ochładzające, takie jak wiatr, nie działają tak efektywnie, jak na terenach niezabudowanych czy o mniejszej intensywności

Prognoza oddziaływania na środowisko

zabudowy. Na wzrost temperatury wpływa również typ i gęstość zabudowy – najwyższy współczynnik wzrostu temperatury występuje przy gęstej zabudowie powyżej 5 kondygnacji⁷.

W projektowanym dokumencie wysokość budynków nie przekracza 2 kondygnacji nadziemnych, udział powierzchni biologicznie czynnej ustalono na poziomie 30%. Zatem wysokość zabudowy nie będzie stanowiła przeszkody w przewietrzaniu terenów. Natomiast ustalony udział powierzchni biologicznie czynnej nie wpłynie znacząco na spadek wilgotności i wzrost temperatury.

Przewiduje się, że zmiany warunków mikroklimatycznych na terenach objętych opracowaniem będą na tyle nieznaczne, że nie wpłyną na pozostałe komponenty środowiska.

Znaczące oddziaływania na zasoby naturalne:

W granicach terenów objętych opracowaniem planu nie występują zasoby naturalne w postaci złóż kopalin.

Znaczące oddziaływania na zabytki:

W granicach opracowania nie znajdują się żadne obiekty zabytkowe. Obszar objęty planem zlokalizowany jest w granicach zewidencjonowanego stanowiska archeologicznego obszaru AZP 41-31/124 będącego pozostałością pradziejowego oraz średniowiecznego osadnictwa, dla którego ustalono obowiązek prowadzenia badań archeologicznych podczas realizacji inwestycji związanych z zagospodarowaniem i zabudowaniem terenu, a wymagających prac ziemnych. Ponadto w planie ustalono obowiązek uzyskania pozwolenia właściwego konserwatora zabytków na prowadzenie badań archeologicznych, przed wydaniem pozwolenia na budowę. Zapisy te zapewniają ograniczenie ewentualnych oddziaływań na elementy dziedzictwa kulturowego.

⁷ Na podstawie opracowania Kuchcik M, Baranowski J. „Różnice termiczne między osiedlami mieszkaniowymi o różnym udziale powierzchni czynnej biologicznie” w: Prace i Studia Geograficzne T.47, ss. 365-372, IGiPZ PAN 2011 r.

9. Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

Tereny znajdujące się w granicach opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie są położone na obszarze przygranicznym, w związku z tym nie przewiduje się trans granicznego oddziaływania na środowisko.

10. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.

Na podstawie art. 55 ust. 5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest zobowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Organem tym w przedmiotowym przypadku jest Burmistrz Miasta i Gminy Gołańcz.

W związku z tym, to on jest zobowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji projektowanego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Monitorowanie ma na celu określenie na wczesnym etapie nieprzewidzianego i niepożądanego wpływu na środowisko oraz podjęcie odpowiedniego działania naprawczego.

Monitoring, czyli regularne – jakościowe i ilościowe – pomiary i obserwacje zachodzących zjawisk, wskazuje się jako główną metodę analizy skutków realizacji postanowień projektowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Monitoring może być przeprowadzany w cyklu miesięcznym, kwartalnym bądź rocznym i powinien obejmować: wykonywanie pomiarów, obserwacji, analiz, przetwarzanie danych oraz ocenę stanu środowiska w zakresie badanych komponentów środowiska, w oparciu o wyniki pomiarów i badań uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska. Mogą to być m.in. dane inspekcyjne, odnoszące się do obszaru objętego projektem planu, takich organów jak: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska czy Powiatowy Inspektorat Sanitarny.

W przedmiotowym przypadku monitoring powinien być prowadzony przede wszystkim w stosunku do jakości powietrza (rodzaj wykorzystywanego ogrzewania) i klimatu akustycznego oraz wód powierzchniowych i podziemnych (właściwe

zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych, szczelność zbiorników bezodpływowych).

11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu oraz rozwiązania alternatywne.

Zapisy planu zawierają zapisy, które mają na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań. Są to w szczególności następujące zapisy:

- *na terenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej (MN/U) zakazuje się lokalizacji nowych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem lokalizacji inwestycji celu publicznego;*
- *dla terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej (MN/U) należy zachować dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku wynikające z przepisów odrębnych jak dla terenów mieszkaniowo - usługowych,*
- *w przypadku wystąpienia przekroczenia akustycznych standardów jakości środowiska należy zastosować środki techniczne, technologiczne lub organizacyjne zmniejszające poziom hałasu co najmniej do poziomów dopuszczalnych na terenach wymagających ochrony akustycznej;*
- *energię ciepłą należy pozyskiwać przy zastosowaniu paliw stałych, płynnych i gazowych charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi, spalanych w urządzeniach o wysokim stopniu sprawności;*
- *dopuszcza się wykorzystywanie instalacji odnawialnych źródeł energii;*
- *zakaz lokalizacji miejsc postojowych, dojeżdż i dojazdów na terenach przewidzianych pod powierzchnię biologicznie czynną;*
- *powierzchnię biologicznie czynną należy zagospodarować zielenią w taki sposób, aby zminimalizować negatywne oddziaływanie pochodzące z tego obszaru oraz poprawić walory krajobrazowe;*
- *z uwagi na położenie obszaru objętego planem w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 143 Subzbiornik Inowrocław - Gniezno przy realizacji nowych inwestycji należy stosować rozwiązania techniczne i technologiczne uwzględniające wymogi ochrony wód podziemnych;*

- dla ochrony powietrza atmosferycznego, dla nowych inwestycji, ustala się **zakaz przechowywania na otwartych placach materiałów powodujących wtórne pylenie.**

Przeprowadzona analiza oddziaływań na środowisko przyrodnicze wykazała, iż użytkowanie terenów zgodnie z założeniami przyjętymi w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie miało negatywnego wpływu na środowisko w związku z tym nie przewiduje się rozwiązań alternatywnych dla projektu planu.

12. Zgodność celów projektu planu z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Spośród dokumentów na szczeblu międzynarodowym, w kontekście opracowywanego dokumentu, najważniejsza jest **Europejska Konwencja Krajobrazowa** oraz **Ramowa konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu** (Rio de Janeiro 1992, Kioto 1997).

Główne postanowienia Europejskiej Konwencji Krajobrazowej to: obowiązek zachowania zasobów krajobrazu i dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń, aktywne zarządzanie zasobami krajobrazu – prawidłowa gospodarka przestrzenna, wspomagana profesjonalnymi działaniami z zakresu planowania przestrzennego i architektury krajobrazu, konieczność rozłożenia odpowiedzialności za stan krajobrazu na wszystkich użytkowników przestrzeni (rząd, samorządy i społeczności lokalnej).

Projekt planu ustala zasady zagospodarowania terenu, dążąc do kształtowania obszarów o spójnym i estetycznym wyrazie architektonicznym, wskazując konkretne parametry zabudowy.

Celem nadrzędnym Ramowej Konwencji w sprawie zmian klimatu jest doprowadzenie do ustabilizowania koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który zapobiegałby niebezpiecznej antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny.

Projekt planu uwzględnia cele w/w Konwencji poprzez swoje ustalenia dotyczące zaopatrzenia w ciepło i energię elektryczną, umożliwiając stosowanie odnawialnych źródeł energii.

Cele polityki Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska naturalnego zostały określone w art. 191 ust. 1 **Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej** w sposób następujący:

- zachowanie, ochrona i poprawa jakości środowiska naturalnego,
- ochrona zdrowia człowieka,
- ostrożne i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych,
- promowanie na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów środowiska naturalnego, w szczególności zwalczania zmian klimatu.

Priorytety Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska formułuje również **VII Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego**. Program ten zobowiązuje kraje członkowskie do podejmowania działań służących osiągnięciu celów priorytetowych Programu. Cele priorytetowe Siódmego Programu to:

- ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii,
- przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną,
- ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem presjami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu,
- maksymalizacja korzyści z prawodawstwa środowiskowego, doskonalenie wiedzy i bazy dowodowej w zakresie środowiska i ochrony klimatu,
- zabezpieczenie inwestycji ekologicznych i wspieranie zrównoważonych miast,
- lepsze uwzględnianie w działaniach bardziej spójnej polityki środowiskowej i efektywne podejmowanie wyzwań międzynarodowych, dotyczących środowiska i klimatu.

W/w cele priorytetowe zostały uwzględnione w projekcie planu poprzez ustalenia dotyczące wykorzystania zbędnych mas ziemnych oraz gospodarowania odpadami, ustalenia dotyczące gospodarki wodno – ściekowej, pozyskiwania energii cieplnej oraz zaopatrywania w ciepło ze źródeł przyjaznych środowisku i charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisji.

Najważniejszym dokumentem strategicznym w obszarze środowiska na szczeblu krajowym jest **Polityka ekologiczna państwa 2030**. Realizowana ona ma

Prognoza oddziaływania na środowisko

być na podstawie wyznaczonych celów szczegółowych. Działania zmierzające do osiągnięcia tych celów określają kierunki interwencji:

Cele szczegółowe	Kierunki interwencji	Sposób uwzględnienia w projekcie planu
Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego	Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki	Ustalenia dot. zaopatrzenia w wodę z istniejącej sieci wodociągowej, dopuszczenie lokalizacji studni i indywidualnych ujęć wody, na warunkach określonych w przepisach odrębnych
	Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania	Ustalenia dot. pozyskiwania energii cieplnej przy zastosowaniu paliw stałych, płynnych i gazowych charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi, spalanych w urządzeniach o wysokim stopniu sprawności; dopuszczenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii pozyskanej z urządzeń i obiektów do produkcji energii z odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 100 kW; zakaz przechowywania na otwartych placach materiałów powodujących wtórne pylenie
	Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb	Ustalenia dot. gospodarowania odpadami

Prognoza oddziaływania na środowisko

		i zagospodarowania mas ziemnych
	Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej	<i>Opracowywany dokument nie określa takiej tematyki</i>
Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska	Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	Ustalenie zagospodarowania terenów zielenią w taki sposób, aby zminimalizować negatywne oddziaływanie pochodzące z tego obszaru oraz poprawić walory krajobrazowe oraz zakaz lokalizacji miejsc postojowych, dojazdów na terenach przewidzianych pod powierzchnię biologicznie czynną. Wyznaczenie strefy ochrony konserwatorskiej stanowiska archeologicznego.
	Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	<i>Opracowywany dokument nie określa takiej tematyki</i>
	Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	Ustalenia dot. gospodarowania odpadami
	Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie Polityki Surowcowej Państwa	<i>Opracowywany dokument nie określa takiej tematyki</i>
	Wspieranie wdrażania	<i>Opracowywany dokument</i>

Prognoza oddziaływania na środowisko

	ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT	<i>nie określa takiej tematyki</i>
Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zapobieganie ryzyku klęsk żywiołowych	Przeciwdziałanie zmianom klimatu i adaptacja do nich	Ustalenia dot. pozyskiwania energii cieplnej przy zastosowaniu paliw stałych, płynnych i gazowych charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi, spalanych w urządzeniach o wysokim stopniu sprawności; dopuszczenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii pozyskanej z urządzeń i obiektów do produkcji energii z odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 100 kW.
Cele horyzontalne	Kierunki interwencji	Sposób uwzględnienia w projekcie planu
Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa	Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji	<i>Opracowywany dokument nie określa takiej tematyki</i>
Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska	Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania	<i>Opracowywany dokument nie określa takiej tematyki</i>

13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wywołanego uchwałą Nr VI/64/19 Rady Miasta i Gminy Gołańcz z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gołańcz dla terenów w rejonie ulicy Polnej i terenów kolejowych. Opracowanie miejscowego planu ma na celu umożliwienie rozwoju funkcji mieszkaniowo-usługowej.

Opracowywany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego określa następujące przeznaczenie terenu:

MN/U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej;

KDD – tereny dróg publicznych – dojazdowych;

KDW – tereny dróg wewnętrznych.

Obszar opracowania planu obejmuje częściowo niezurbanizowane tereny położone w zachodniej części miasta Gołańcz przy ulicy Polnej, zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz linii kolejowej nr 356 relacji Poznań Wschód – Bydgoszcz Główna. Tereny te są obecnie w dużej mierze użytkowane rolniczo bądź zabudowane zabudową o charakterze usługowym.

Według regionalizacji J. Kondrackiego miasto Gołańcz należy do mezoregionu Pojezierze Chodzieskie, będącego częścią makroregionu Pojezierze Wielkopolskie. Jego rzeźbę tworzą moreny fazy poznańskiej poprzecinane bruzdami – Poznańskim Przełomem Warty i rynną jezior goplańskich. Na terenie opracowania planu wysokości bezwzględne kształtują się na poziomie ok. 95 m n.p.m.

Klimat obszaru gminy Gołańcz charakteryzuje się cechami oceanicznymi. Notuje się tu stosunkowo małe roczne amplitudy temperatury powietrza, długie lato, wczesną wiosnę oraz krótką zimę z nietrwałą pokrywą śnieżną.

Gmina Gołańcz położona jest w dorzeczu Warty, w zlewniach Noteci i Wełny. Znajdują się tu górne odcinki cieków: Strugi Gołanieckiej, Margoninki, Młynówki Borowskiej i Kcynka. W utworach czwartorzędu występuje zazwyczaj jeden poziom użytkowy, na głębokości od 20 do 60 m. Warstwy wodonośne stanowią piaski, żwiry i piaski mułkowate, o miąższości od kilku do kilkunastu metrów.

Teren objęty opracowaniem planu znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 143 Subzbiornik Inowrocław - Gniezno.

W granicach opracowania miejscowego planu nie znajdują się żadne zasoby kopalin.

Szata roślinna przedmiotowego terenu sprowadza się głównie do roślin uprawnych oraz pojedynczych drzew i krzewów na terenie usługowym.

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu pozostanie on częściowo w rolniczym użytkowaniu, które prowadzone niewłaściwie lub zbyt intensywnie, może doprowadzić do degradacji gleby, wód i zanieczyszczenia powietrza.

W prognozie przeanalizowano i przedstawiono wyniki badań stanu środowiska, które można odnieść do obszaru gminy Gołańcz, z zakresu: jakości wód powierzchniowych i podziemnych, stanu klimatu akustycznego, jakości powietrza atmosferycznego i stanu gleb.

W wyniku dokonanej w rozdziale 6 oceny środowiska przyrodniczego, należy stwierdzić, że z punktu widzenia projektowanego dokumentu, istniejącym problemem ochrony środowiska może być stan gleb oraz stan wód powierzchniowych na terenie gminy Gołańcz.

Na podstawie przeprowadzonej analizy i oceny stwierdzono, że w wyniku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu nie stwierdzono przewidywanych znaczących oddziaływań na obszary Natura 2000 i środowisko.

Nie przewiduje się również trans granicznego oddziaływania na środowisko.

Główną metodę analizy skutków realizacji postanowień projektowanej zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie stanowił monitoring, czyli regularne – jakościowe i ilościowe – pomiary i obserwacje zachodzących zjawisk.

Wskazano zapisy planu, które odpowiadają za ewentualne lub ograniczanie oddziaływań na środowisko.

Podczas opracowywania projektu nie rozważano rozwiązań alternatywnych.

W prognozie wykazano zgodność celów projektu z celami ochrony środowiska:

- na szczeblu wspólnotowym:
 - VII Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego
- na szczeblu krajowym:
 - Polityka ekologiczna państwa 2030.

Załącznik nr 1

OŚWIADCZENIE

Niniejszym oświadczam, że jako autor prognozy oddziaływania na środowisko projektu „*Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gołańczy dla terenów w rejonie ulicy Polnej i terenów kolejowych*” spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Emilia Stachowiak

15.02.2021 r.

.....

podpis autora prognozy